

PROJECTE LINGÜÍSTIC

Salmeron, 225-249

08226 TERRASSA

Tel 937 850 798

ceip-laroda@xtec.cat

<http://www.xtec.cat/ceip-laroda>

ÍNDEX

1- Introducció.....	2
2- Context sociolingüístic.....	4
2.1. Alumnat i famílies.....	4
2.2. Entorn.....	4
3- Tractament de les llengües a l'escola.....	5
3.1. Model de llengua.....	5
3.2. Identitat lingüística del centre.....	8
3.3. Les llengües al centre.....	10

1-INTRODUCCIÓ

El present projecte lingüístic recull els aspectes relatius a l'ensenyament i ús de les llengües a la nostra escola.

Els referents d'aquest document parteixen de les lleis educatives vigents, en particular la Llei Catalana d'Educació (LEC, **Llei 12/2009**, del 10 de juliol, d'educació).

També ens hem basat en el marc normatiu del **Decret 142/2007**, de 26 de juny, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments de l'educació primària (DOGC. núm.4915, de 29.06.2007), el qual defineix en l'**article 4**:

“La llengua catalana, eix vertebrador del projecte educatiu.

4.1 El català, com a llengua pròpia de Catalunya, serà utilitzat normalment com a llengua vehicular d'ensenyament i aprenentatge i en les activitats internes i externes de la comunitat educativa: activitats orals i escrites de l'alumnat i el professorat, exposicions del professorat, llibres de text i material didàctic, activitats d'aprenentatge i avaluació, i comunicacions amb les famílies.

4.2 L'alumnat té dret a rebre l'ensenyament en català en l'educació primària. També tenen el dret i el deure de conèixer amb suficiència oral i escrita el català i el castellà en finalitzar l'ensenyament obligatori, sigui quina sigui la seva llengua habitual en incorporar-se a l'ensenyament.”

El Projecte Lingüístic de l'Escola La Roda, document inclòs en el Projecte Educatiu de Centre (PEC), té la finalitat de ser un instrument que ens defineixi com a escola catalana en llengua i continguts, amb la descripció del tractament curricular de l'aprenentatge de les diverses llengües de l'escola: català, castellà i anglès.

El català, com a llengua pròpia de Catalunya, és la llengua normalment emprada com a llengua vehicular i d'aprenentatge del sistema educatiu i la d'ús normal en l'acollida de l'alumnat nouvingut.

Entenem que és un projecte participatiu donat que implica a tota la nostra comunitat educativa, vinculant-se al mateix tots els seus membres. Alhora pretenem que sigui global, és a dir que afecti la totalitat de la dinàmica del centre. Ens proposem promoure la participació de tota la comunitat educativa en activitats que fomenten l'ús de la llengua catalana i la integració a la cultura catalana.

El centre vetlla per la formació dirigida al coneixement de l'entorn social i cultural immediat i, en especial, de la llengua, la història, la geografia, la cultura i la realitat social catalanes.

Davant del repte que ens planteja la societat actual, que demana persones capaces de resoldre situacions de comunicació en diferents llengües, el PLC vetllarà perquè el nostre alumnat pugui desenvolupar les competències plurilingüe i pluricultural.

El **plurilingüisme** que fomentem en l'alumnat comporta el desenvolupament de les competències que permetin encarar diferents situacions i activitats en cadascuna de les llengües. Per aconseguir aquest objectiu, preveiem una organització que tingui en consideració totes les àrees curriculars, tots els espais de la vida escolar i totes les llengües curriculars, per tal d'assolir l'aprenentatge efectiu del **català, del castellà i de l'anglès**.

En el centre som conscients de la necessitat que cada llengua tingui present les altres que es treballen, perquè entenem que així millora la competència global. En aquest àmbit considerem molt important el fet lingüístic present a tota l'escola, fomentant les actituds i valors positius vers totes les llengües i persones que les parlen i aprofitant les oportunitats que ens ofereixi la nostra realitat més propera.

2-CONTEXT SOCIOLINGÜÍSTIC

2.1. ALUMNAT I FAMÍLIES

Una bona part de les famílies de la nostra escola, al voltant del 60%, es comuniquen familiarment en català.

Molt del nostre alumnat, més o menys un 25%, tenen el castellà com a llengua materna. Tot i així, la majoria d'aquests alumnes no tenen dificultats per entendre i fer ús de la llengua catalana.

Malgrat aquestes dades, la llengua d'ús majoritari de relació social i de joc entre els infants de l'escola és la llengua castellana.

Altres llengües maternes relacionades als nostres alumnes de forma minoritària són: l'àrab, l'anglès, el romanès o el xinès.

2.2. ENTORN

L'Escola La Roda està situada al barri de Sant Pere, tocant al barri de Vallparadís de la ciutat de Terrassa. Aquests barris estan ubicats prop del centre de la ciutat i es caracteritzen, en la seva majoria, per una població d'un nivell socioeconòmic mitjà i mitjà-baix.

Aquests darrers anys, la ciutat està passant per una gran mobilització d'immigració, això ha fet que a la nostra escola hi hagi una gran demanda de places, motiu que explica l'elevat nombre d'alumnes per grup (la majoria estan per sobre dels 25). Actualment hi ha un 15% d'alumnat de nacionalitat estrangera.

Els llocs d'origen d'aquests alumnes són molt diversos: Magreb, Amèrica del Sud, Xina, Rússia, Portugal i Ucraïna.

En l'entorn sociolingüístic del centre predomina l'ús de la llengua catalana. També hi ha presència de la llengua castellana i d'altres llengües.

3-TRACTAMENT DE LES LLENGÜES A L'ESCOLA

3.1. MODEL DE LLENGUA

La presència de la llengua catalana en tots els àmbits de l'escola és una formació lingüística permanent per a tot l'alumnat.

La vida escolar ofereix un ventall amplíssim de situacions de comunicació que cada nen i cada nena haurà de resoldre segons els seus recursos i les seves possibilitats d'expressió.

L'escola no és només un espai on s'ensenya llengua catalana sinó que és un espai en què el català és una experiència viscuda.

Un nen o una nena ha de poder expressar-se en la llengua que vulgui o pugui; i en canvi, un docent i una escola tenen la responsabilitat social de formar les persones en el coneixement i respecte de la llengua pròpia del territori, en el nostre cas de Catalunya.

L'escola, de manera explícita o implícita, sempre dona un model de llengua. Coherents amb aquesta afirmació, els professionals de la nostra escola fem el possible perquè el model de llengua respongui a les següents intencions:

- El nen o la nena que arriba a l'escola per primera vegada ha de trobar la possibilitat de comunicar-se amb els i les mestres i els companys i companyes. Els docents hem d'utilitzar diferents recursos comunicatius per poder establir un pont de diàleg.
- Els i les mestres hem de d'oferir a l'alumnat un ventall lingüístic suficient per tal que siguin capaços d'expressar-se àmpliament en la varietat dialectal pròpia, i per saber usar, sempre que sigui necessari, l'estàndard general.
- Hem d'afavorir que els nens i les nenes aprenguin a servir-se de registres diferents segons la situació de comunicació. Mantenir converses col·loquials amb els amics i els familiars, i usar un llenguatge més precís, formal i objectiu quan la situació així ho requereixi.
- “Un argot és una varietat de la parla que neix de la comunicació entre un grup social determinat; pot tenir diverses finalitats: amagar-se amb un codi exclusiu, identificar-se amb un grup, passar-s'ho bé...” Trobem adequat que els nens i les nenes a l'escola generin llenguatge creatiu amb alguna d'aquestes finalitats, com ho és que assumeixin i aprenguin **el model estàndard** per a comunicacions de característiques formals. Considerem l'argot, doncs, com una forma de riquesa lingüística, sempre que actuï de manera sumativa i respectuosa, quan s'afegeixi a d'altres formes de llenguatge, però no pot substituir el llenguatge formal ni esdevenir l'única forma expressiva possible.
- **Hem d'aconseguir que els nois i les noies tinguin un repertori lingüístic prou ampli per adequar la seva expressió al fet de ser dins i fora de l'aula.** I de la mateixa manera que, quan els cal, fan ús de vocabulari específic relatiu a un tema o àrea, sense que això vulgui dir incorporar-lo a la seva parla col·loquial, han d'adequar l'expressió a l'interlocutor i a la situació de comunicació.

La riquesa de la diversitat en el model de llengua que proposa l'escola es basa en:

- a) La consideració **d'altres models de llengua** –la família, les xarxes socials, la televisió, el carrer, els contes...
- b) L'anàlisi de les dificultats no només en termes de **CORRECCIÓ** o

INCORRECCIÓ, sinó també en termes d'**ADEQUACIÓ** o d'**INADEQUACIÓ segons el context de la comunicació**.

- c) Desenvolupament mitjançant l'activitat escolar de **tots els recursos i tots els registres possibles de la comunicació**, situant cada manera de parlar en l'àmbit que li pertoca.
- d) **L'escola**, com a element aglutinador i ordenador dels diferents tipus de procedència del llenguatge, **ha d'aproximar** aquests **models diversos**: mitjans audiovisuals, premsa, literatura, debats, converses... per tal que els alumnes aprenguin a distingir situacions, a valorar l'adequació lingüística a cada una i a practicar l'amplitud i el respecte.

L'aprenentatge de la llengua és un afer que implica tot el professorat.

En l'ús de la llengua, el professorat ha de ser conscient que és punt de referència i, per tant, ha de mirar d'expressar-se amb la màxima correcció i en el marc de la normativa i de la llengua estàndard, fent ús de tots els seus recursos expressius. Per parlar de forma entenedora no cal transgredir les regles gramaticals. Són models de llengua els docents que d'acord amb cada nivell d'edat dels alumnes tenen una articulació i una pronunciació claríssima, i que en el seu diàleg espontani amb l'alumne li presenten formes diferents d'expressió sense deixar notar que estan "fent classe", que són capaços de donar raó de les seves actuacions lingüístiques i de proposar modificacions en les dels alumnes.

El professorat i la comunitat educativa en general vetlla contínuament per a l'enriquiment del nostre llenguatge. La formació continuada, els debats, l'estudi i la lectura són complements indispensables d'una bona actuació professional.

3.2. IDENTITAT LINGÜÍSTICA DEL CENTRE

La LLENGUA CATALANA és la llengua vehicular de l'ensenyament – aprenentatge que s'imparteix a l'escola, tant en l'aspecte oral com en l'aspecte escrit.

La majoria de les àrees s'imparteixen en català. La llengua castellana s'ensenya en castellà i la llengua anglesa en anglès.

La pròpia llengua catalana és, per descomptat, objectiu d'aprenentatge.

La LLENGUA CATALANA és la llengua de comunicació a l'interior del centre, tant pel que fa a la comunicació oral com a la comunicació escrita.

Els mestres i l'alumnat es comuniquen en català a classe i fora de classe, tot i que es respecta que els alumnes utilitzin altres llengües.

Tots els treballs exposats, murals, rètols i anuncis estan escrits en català, excepte aquells treballs d'interès per a la llengua anglesa o per a la castellana.

El claustre convoca, condueix i debat les seves qüestions en català, i n'escriu l'acta. També es convoquen i condueixen en català les reunions de famílies.

S'anuncien i es fan en català totes les activitats escolars i extraescolars (matiners, menjador, esports, casals d'estiu...)

La LLENGUA CATALANA és la llengua de relació amb les famílies en totes les trobades col·lectives; en principi, també ho és en les trobades individuals, com les entrevistes, a no ser que en algun cas es tingui constància de la dificultat de comprensió i que aquest fet pugui entorpir una bona entesa. Si cal, es posaran a l'abast els recursos necessaris, com ara intèrprets.

També és la llengua de relació amb l'administració i amb el món exterior connectat a la vida de l'escola.

Els comunicats a les famílies, correus, notes, rebuts, informes, actes, circulars, revistes... són sempre en català. Només es contempla alguna excepció quan hi ha una dificultat notable d'entesa. Normalment s'atén per telèfon en català.

Igualment, es redacten en català projectes i memòries.

En el disseny del currículum escolar i en el desenvolupament de les competències bàsiques es contempla el coneixement del medi, la història, la cultura i la societat catalanes.

S'estudia la geografia, la fauna, la vegetació, la literatura i el conjunt del fet català, que és punt de partida per a la resta d'aspectes de continguts més amplis, complexos i universals.

3.3. LES LLENGÜES AL CENTRE

Les altres llengües que es treballen específicament al centre són la llengua castellana i la llengua anglesa.

L'ensenyament i l'ús curricular i educatiu del català i del castellà han d'estar garantits i tenir una presència adequada per tal que tot l'alumnat assoleixi el **domini oral i escrit de les dues llengües oficials** al final de l'educació obligatòria.

La llengua castellana s'inicia al 1r curs d'Educació Primària.

En acabar l'etapa d'Educació Primària, l'alumnat haurà de ser capaç de conèixer la llengua castellana a nivell oral i escrit de manera que pugui utilitzar-la apropiadament com a font d'informació i vehicle d'expressió.

També s'estimula la lectura de revistes i llibres des de l'aula i des de la biblioteca.

La llengua anglesa s'inicia al 1r curs d'Educació Primària.

Les classes dedicades a aquesta llengua s'imparteixen en anglès, potenciant així tant la comprensió com l'expressió oral i escrita.

També s'estimula la lectura de revistes i llibres des de l'aula d'anglès i de la biblioteca.

En acabar l'etapa, l'alumnat haurà de ser capaç de comprendre i expressar missatges senzills propis de la vida de cada dia emprant les bases de la llengua anglesa, tant en llengua oral com en llengua escrita.

Tractament de l'àmbit lingüístic

Per a totes les llengües del centre es potenciarà la lectura a través de diverses activitats, amb la biblioteca com a eix vertebrador. S'estimularà el préstec quinzenal i la lectura diària a l'aula.

De la mateixa manera es promocionen intercanvis dins i fora de l'escola per fer un ús comunicatiu de les tres llengües. A tall d'exemple: assistència a representacions de teatre, de 1r a 6è, tant a l'escola com a altres espais de la ciutat; comunicació, oral i/o escrita, amb alumnes d'altres centres; representacions de grups d'alumnes d'un nivell a altres alumnes d'altres nivells.

També es farà arribar a l'aula la diversitat de llengües que ens envolten per mitjà de notícies, música, vídeos i altres mitjans de comunicació que es considerin adients.

Es posarà atenció a reforçar el coneixement i l'estima de cada alumne vers la llengua familiar pròpia i la dels companys.

El centre vetllarà perquè l'alumnat de llengua familiar diferent de la catalana se senti acollit des del primer moment. Hi ha estratègies establertes que faciliten una ràpida comunicació en llengua catalana per tal d'afavorir la seva participació activa en la dinàmica de l'escola. Les estratègies es recullen dins del protocol descrit a http://educacio.gencat.net/documents_publics/instruccions/instruccions1_1_12/Documents/Alumnes_nouvinguts.pdf

Així mateix, l'alumnat que s'incorpori tardanament en qualsevol altre curs de l'Educació Primària hauria de rebre un suport especial i addicional, d'ensenyament del català, sempre que es tinguin els recursos,.

Des de l'escola i l'AFA, s'organitza un grup de conversa en llengua catalana, amb persones voluntàries, per aquelles famílies que la vulguin aprendre o millorar.

Cada any, en les memòries del Pla Anual s'inclouen els resultats i la valoració de les diferents proves diagnòstiques, tant internes com externes, que ens ajuden a avaluar les competències dels infants i així per poder programar diferents activitats pel curs vinent.

Aquest document es revisa periòdicament. Cada curs es dona a conèixer als nous integrants de la comunitat educativa en el grau que els correspongui.

La redacció del present document s'ha aprovat en Claustre en data 20 d'octubre de 2022 i en Consell Escolar en data 24 d'octubre de 2022.